

--	--	--	--	--	--	--

Sl. No. :

154(G)

(March, 2024)

Time : 3 Hours]

[Maximum Marks : 100

સૂચનાઓ :

- 1) આ પ્રશ્નપત્રમાં કુલ 6 વિભાગ અને 48 પ્રશ્નો છે.
- 2) પ્રશ્નની સૂચના અનુસાર જવાબ લખો.
- 3) પ્રશ્નની સામે લખેલ અંક ગુણ દર્શાવે છે.
- 4) ફૂટપટ્ટી તેમજ પેન્સિલનો ઉપયોગ જરૂરી છે.
- 5) ગણના માટે સાદા કેલ્ક્યુલેટરનો ઉપયોગ કરી શકાશે.
- 6) નવો વિભાગ નવા પાના પર લખવો.

વિભાગ - A

- નીચે આપેલા 1 થી 20 હેતુલક્ષી પ્રકારના પ્રશ્નો છે. આપેલા વિકલ્પોમાંથી સાચો વિકલ્પ શોધી તેના જવાબ લખો. દરેક પ્રશ્નનો 1 ગુણ છે.

[20]

- 1) ભાગીદારોના ઉપાડ પરનું વ્યાજ એ ભાગીદાર માટે શું છે ?
(A) ખર્ચ (B) દેવું
(C) આવક (D) નુકસાન
- 2) A, B અને C નું નફા-નુકસાનનું પ્રમાણ 3 : 2 : 1 હોય અને વર્ષનો વહેંચણી પાત્ર નફો ₹ 66,000 હોય તો Cને કેટલો નફો મળે ?
(A) ₹ 11,000 (B) ₹ 22,000
(C) ₹ 33,000 (D) ₹ 66,000
- 3) અધિક નફો એટલે
(A) રોકાયેલી મૂડી - અપેક્ષિત નફો
(B) અપેક્ષિત નફો - રોકાયેલી મૂડી
(C) સરેરાશ નફો - અપેક્ષિત નફો
(D) અપેક્ષિત નફો - સરેરાશ નફો

- 4) જ્યારે પેઢીમાં દર વર્ષે નફો વધતો હોય ત્યારે કઈ પધ્ધતિ મુજબ પાઘડી માટે નફાની ગણતરી કરવી વધુ હિતાવહ છે ?
- (A) સાદી સરેરાશ (B) ભારિત સરેરાશ
(C) વાર્ષિક વૃદ્ધિ દર (D) ચક્રવૃદ્ધિ દર
- 5) ભાગીદારી પેઢીના પુનર્ગઠન વખતે પાકા સરવૈયામાં દશવિલ સંશોધન-વિકાસ ખર્ચ ક્યાં દર્શાવવામાં આવે છે ?
- (A) પુનઃ મૂલ્યાંકન ખાતામાં જમા બાજુ
(B) પુનઃ મૂલ્યાંકન બાદનાં પાકા સરવૈયામાં મૂડી-દેવાં બાજુ
(C) ભાગીદારોનાં મૂડી ખાતામાં જમા બાજુ
(D) ભાગીદારોનાં મૂડી ખાતામાં ઉધાર બાજુ
- 6) ભાગીદારી પેઢીમાં પુનર્ગઠન વખતે યંત્રો કિંમતે પુનઃ મૂલ્યાંકન બાદના પાકા સરવૈયામાં દર્શાવવામાં આવે છે ?
- (A) ચોપડે કિંમતે (B) પડતર કિંમતે
(C) બજાર કિંમતે (D) દાર્શનિક કિંમતે
- 7) ભાગીદારના પ્રવેશ વખતે પેઢીના પાકા સરવૈયામાં દશવિલ પાઘડીની નોંધ થાય છે.
- (A) જૂના ભાગીદારોનાં મૂડી ખાતે જૂના નફા-નુકસાનના પ્રમાણમાં ઉધાર, પાઘડી ખાતે જમા
(B) નવા ભાગીદાર સહિત બધા ભાગીદારોનાં મૂડી ખાતે નવા નફા-નુકસાનના પ્રમાણમાં જમા, પાઘડી ખાતે ઉધાર
(C) પ્રવેશ પામનાર ભાગીદારોનાં મૂડી ખાતે જમા, પાઘડી ખાતે ઉધાર
(D) જૂના ભાગીદારોનાં મૂડી ખાતે જૂના નફા-નુકસાનના પ્રમાણમાં જમા, પાઘડી ખાતે ઉધાર
- 8) પુનઃ મૂલ્યાંકન ખાતું પ્રકારનું ખાતું છે.
- (A) વ્યક્તિ (B) ઉપજ-ખર્ચ
(C) માલ-મિલકત નિકાલ (D) કામચલાઉ
- 9) પ્રોવિડન્ટ ફંડ ભાગીદારની નિવૃત્તિ વખતે તરીકે નોંધાય છે.
- (A) નવા પાકા સરવૈયામાં જવાબદારી તરીકે
(B) બધા જ ભાગીદારો ખાતે જૂના નફા-નુકસાનના પ્રમાણમાં જમા
(C) બધા જ ભાગીદારો ખાતે જૂના નફા-નુકસાનના પ્રમાણમાં ઉધાર
(D) નિવૃત્ત થતા ભાગીદાર ખાતે જમા

- 10) ભાગીદારી પેઢીનું વિસર્જન કેટલી રીતે થઈ શકે ?
 (A) એક (B) ત્રણ
 (C) બે (D) ચાર
- 11) પેઢીનાં વિસર્જન સમયે નફા-નુકસાન ખાતાની ઉધાર બાકી કયા ખાતે લઈ જવામાં આવે છે ?
 (A) માલમિલકત નિકાલ ખાતે (B) રોકડ ખાતે
 (C) નફા-નુકસાન ખાતે (D) ભાગીદારોના મૂડી ખાતે
- 12) નીચેનામાંથી કઈ મૂડી કંપનીના પાકા સરવૈયામાં 'શેરમૂડી' ના શીર્ષક હેઠળ દર્શાવવામાં આવતી નથી ?
 (A) સત્તાવાર મૂડી (B) બહાર પાડેલી મૂડી
 (C) અનામત મૂડી (D) ભરાયેલી મૂડી
- 13) ભારતમાં SEBI ની સ્થાપના કયા વર્ષમાં થઈ હતી ?
 (A) 1992 (B) 1932
 (C) 1956 (D) 1991
- 14) ડિબેન્ચર પ્રીમિયમથી બહાર પાડતાં મળેલ પ્રીમિયમની રકમ છે.
 (A) મહેસૂલી નફો (B) મૂડી નુકસાન
 (C) મહેસૂલી નુકસાન (D) મૂડી નફો
- 15) સામાન્ય રીતે નાણાંકીય પત્રકોનાં વિશ્લેષણમાં કેટલી બાબતોનું વિશ્લેષણ કરવામાં આવે છે ?
 (A) 1 (B) 2
 (C) 3 (D) 4
- 16) ધંધાની ટૂંકા ગાળાની સધ્ધરતા અંગેની માહિતી નું વિશ્લેષણ આપે છે.
 (A) નફાકારકતા (B) તરલતા
 (C) સધ્ધરતા (D) કાર્યક્ષમતા
- 17) ચાલુ મિલકતોમાંથી કઈ મિલકત બાદ કરવાથી પ્રવાહી મિલકતો મળે છે ?
 (A) સ્ટોક (B) રોકડ અને બેન્ક સિલક
 (C) દેવાદારો (D) લેણીહુંડીઓ
- 18) નીચેનામાંથી કયો ગુણોત્તર નફાકારકતાનો ઉપજ આધારિત ગુણોત્તર છે ?
 (A) દેવા-ઈક્વિટી ગુણોત્તર (B) ચોખ્ખા નફાનો ગુણોત્તર
 (C) કામગીરી ગુણોત્તર (D) સ્ટોક ચલન દર

- 19) નીચેનામાંથી કયો વ્યવહાર હંમેશા કામગીરી પ્રવૃત્તિનો વ્યવહાર બને છે ?
 (A) લોનનું ચૂકવેલ વ્યાજ (B) મળેલ ડિવિડન્ડ
 (C) ચૂકવેલ ડિવિડન્ડ (D) પગારનો ખર્ચ
- 20) નીચેનામાંથી કોનો નાણાકીય ખર્ચમાં સમાવેશ થાય છે ?
 (A) કારખાનાનાં ખર્ચા (B) વહીવટી ખર્ચા
 (C) વેચાણના ખર્ચા (D) વ્યાજનો ખર્ચ

વિભાગ - B

- નીચેના 21 થી 30 સુધીના પ્રશ્નોના ઉત્તર એક વાક્યમાં લખો. દરેક પ્રશ્નનો 1 ગુણ છે. [10]

- 21) પાઘડી પાકા સરવૈયામાં કયા મથાળા હેઠળ દર્શાવવામાં આવે છે ?
 22) ભાગીદારી પેઢીના એકત્રિત નફાની રકમની વહેંચણી અંગેની નમૂનાની આમનોંધ લખો.
 23) નિવૃત્તિ કે મૃત્યુ વખતે તે ભાગીદારને તેના ભાગની પાઘડી કોના દ્વારા આપવામાં આવે છે ?
 24) પેઢીના વિસર્જન સમયે વિસર્જન ખર્ચ કોણે ભોગવવાનો હોય છે ?
 25) ભાગીદારીનું વિસર્જનનો અર્થ લખો.
 26) 'જમીનગીરી પ્રીમિયમ અનામત ખાતું' પાકા સરવૈયામાં કયાં દર્શાવવામાં આવે છે ?
 27) વ્યાજ આવરણ ગુણોત્તર શું દર્શાવે છે ?
 28) સ્ટોકમાં ફેરફાર ઋણ હોય તો વેચેલ માલની પડતરમાં ઉમેરાય કે બાદ થાય ?
 29) રોકડ પ્રવાહ પત્રક એટલે શું ?
 30) સ્વનિર્મિત મિલકતો કયાં નોંધવામાં આવે છે ?

વિભાગ - C

- નીચેના પ્રશ્નોના માંગ્યા મુજબ જવાબ આપો. દરેકના 3 ગુણ છે. (કોઈપણ ચાર) [12]

- 31) ધ્રુવા, દર્શી, પ્રાંશી 5 : 3 : 2 ના પ્રમાણમાં નફો - નુકસાન વહેંચતા ભાગીદારો છે. વર્ષના અંતે હિસાબો તૈયાર કર્યા પછી માલૂમ પડ્યું કે ઉપાડ પર વ્યાજ ગણવાનું રહી ગયું છે. ઉપાડ પર વ્યાજ અનુક્રમે ₹ 2,000, ₹ 1,600 અને ₹ 1,200 છે. ભૂલ સુધારણા નોંધ લખો.
 32) અપૂર્વ, અક્ષય અને આર્ય એક પેઢીનાં ભાગીદારો છે. તેમની વચ્ચે નફા-નુકસાનની ફાળવણીનું પ્રમાણ 1 : 2 : 2 છે. બધાજ ભાગીદારોએ નફા-નુકસાનની ફાળવણીનું પ્રમાણ બદલીને 3 : 2 : 1 કરવાનું નક્કી કર્યું છે. ભાગીદારોએ કરેલ ત્યાગની ગણતરી કરો.

33) ભાગીદારી પેઢીનું વિસર્જન કરવા અદાલત કેવા સંજોગોમાં હુકમ કરી શકે છે ? સમજાવો.

34) નીચેના વ્યવહારોની પેઢીના વિસર્જનના સંજોગોમાં થતી આમનોંધ લખો :

- (1) પેઢીનો વિસર્જન ખર્ચ ₹ 10,000 થયો.
- (2) ભૂતકાળમાં માંડી વાળેલ ઘાલખાધ ₹ 12,000 પૈકી ₹ 8,000 પરત મળ્યા.
- (3) એક પેઢીનાં ચોપડે પાઘડી દર્શાવેલ નથી પરંતુ વિસર્જન સમયે તેના વેચાણના ₹ 40,000 ઉપજ્યા.

35) નવ્યા લિમિટેડ તા. 1-4-2017 ના રોજ ₹ 100 નો એક એવા 11 ટકાના 6,000 ડિબેન્ચર 5 ટકાના વટાવે બહાર પાડ્યા. 6 વર્ષ બાદ તા. 31-3-2023 ના રોજ બધા ડિબેન્ચર પરના નાણાં 10 ટકાના પ્રીમિયમથી પરત કરવાનાં છે. કંપનીના ચોપડે જરૂરી આમનોંધ લખો. (બાબત જે વગર)

36) શેર અને ડિબેન્ચર વચ્ચેનો તફાવત આપો.

વિભાગ - D

■ નીચેના પ્રશ્નોના માંગ્યા મુજબ જવાબ જરૂરી ગણતરી સાથે લખો. દરેકના 4 ગુણ છે. (કોઈપણ ત્રણ)

[12]

37) નીચેની માહિતી પરથી ભરત અને યશની ભાગીદારી પેઢીની પાઘડીની કિંમત છેલ્લા પાંચ વર્ષના ભારિત સરેરાશની ત્રણ વર્ષની ખરીદીને આધારે નક્કી કરો.

વર્ષ	નફો (₹)
2018-19	20,000
2019-20	30,000
2020-21	37,500
2021-22	45,000
2022-23	60,000

38) અંજલિ અને આકાંક્ષાની પેઢીની મૂડી ₹ 8,00,000 છે અને અપેક્ષિત વળતર દર 12% છે. છેલ્લા ત્રણ વર્ષનો નફો અનુક્રમે ₹ 1,00,000, ₹ 1,40,000 અને ₹ 90,000 છે. પાઘડીનું મૂલ્ય છેલ્લા ત્રણ વર્ષના સરેરાશ અધિક નફાના 2 વર્ષની ખરીદીને આધારે નક્કી કરવાનું છે.

P.T.O.

- 39) આરાધ્યા કંપની લિમિટેડ તા. 31-3-2022 અને તા. 31-3-2023 ના રોજ પૂરાં થતાં વર્ષના નફા-નુકસાનનાં પત્રકો ટૂંકમાં નીચે પ્રમાણે આપવામાં આવ્યા છે. તેના આધારે તુલનાત્મક નફા-નુકસાનનું પત્રક બનાવો.

વિગતો	નોંધ નંબર	31-3-2023 (₹ માં)	31-3-2022 (₹ માં)
વેચાણની ઉપજો		25,35,000	19,50,000
અન્ય આવકો		2,85,000	1,90,000
વપરાયેલ માલની પડતર		11,40,000	9,50,000
નાણાકીય ખર્ચાઓ		90,000	1,50,000
ઘસારો		60,000	60,000
અન્ય ખર્ચાઓ		4,25,000	3,40,000
આવક વેરાનો દર 30% હતો.			

- 40) હરિ લિમિટેડની નીચે આપેલી વિગતોના આધારે ચાલુ ગુણોત્તર અને પ્રવાહી ગુણોત્તર ગણો.

વિગત	(₹)	વિગત	(₹)
રોકડ અને રોકડ સમકક્ષ	1,80,000	લેણદારો	2,00,000
દેવાદારો	1,20,000	દેવી હૂંડી	1,00,000
લેણી હૂંડી	60,000	ખર્ચા ચૂકવવાનાં બાકી	80,000
સ્ટોક	1,40,000	કરવેરાની જોગવાઈ	80,000
ચાલુ રોકાણો	1,00,000		

- 41) સમર્થ કંપનીની નીચેની વિગતોના આધારે કામગીરીમાંથી ઉદભવતા રોકડ પ્રવાહનું પત્રક તૈયાર કરો.

કાર્યશીલ મૂડીમાં ફેરફારો પહેલાનો નફો ₹ 4,95,000;

દેવાદારોમાં વધારો ₹ 75,000;

લેણી હૂંડીમાં ઘટાડો ₹ 40,000;

સ્ટોકમાં ઘટાડો ₹ 30,000;

અગાઉથી ચૂકવેલ ખર્ચામાં વધારો ₹ 25,000;

ખર્ચા ચૂકવવાના બાકી (વધારો) ₹ 15,000;

લેણદારોમાં ઘટાડો ₹ 20,000.

વિભાગ - E

નીચેના પ્રશ્નોનાં માંગ્યા મુજબ જવાબ આપો. દરેકના 8 ગુણ છે. (કોઈપણ ત્રણ)

[24]

- 42) શ્રેયા અને રીયા 2 : 1 ના પ્રમાણમાં નફા-નુકસાન વહેંચી લેતા એક પેઢીનાં ભાગીદારો છે. તા. 31-3-2023 ના રોજ તેમની પેઢીનું પાકું સરવૈયું નીચે મુજબ છે :

પાકું સરવૈયું

મૂડી-દેવાં	રકમ ₹	મિલકત - લેણાં	રકમ ₹
મૂડી ખાતા :		પાઘડી	30,000
શ્રેયા 1,30,000		મકાન	2,00,000
રીયા <u>1,20,000</u>	2,50,000	ફર્નિચર	40,000
મૂડી અનામત	21,000	સ્ટોક	26,000
કારીગર બચતખાતાં	10,000	દેવાદારો	24,000
કારીગર નફા-ભાગ ભંડોળ	12,000	રોકડ	80,000
10% ની લોન	50,000		
લેણદારો	57,000		
	<u>4,00,000</u>		<u>4,00,000</u>

તા. 1-4-2023 ના રોજ તેઓએ પ્રિયાને નવા ભાગીદાર તરીકે નીચેની શરતોએ દાખલ કર્યો :

- (1) નવું નફા-નુકસાનનું પ્રમાણ 3 : 5 : 1 રાખવું.
 - (2) પ્રિયા મૂડી તરીકે ₹ 50,000 રોકડમાં લાવશે.
 - (3) લોન પર છેલ્લા વર્ષનું વ્યાજ ચૂકવવાનું બાકી છે.
 - (4) રીયાના અંગત ખર્ચના ચૂકવેલ ₹ 8,000, નફા-નુકસાન ખાતે ઉધારેલ છે.
 - (5) પુનર્ગઠનના ખર્ચા ₹ 12,000 શ્રેયાએ ચૂકવેલ છે.
 - (6) પાઘડીનું મૂલ્યાંકન ₹ 2,70,000 આંકવામાં આવ્યું.
 - (7) પ્રિયાની મૂડીને પાયા તરીકે રાખી. શ્રેયા અને રીયાની મૂડી નવી પેઢીમાં નવા નફા-નુકસાનના પ્રમાણમાં રાખવી અને જરૂરી હવાલા ચાલુ ખાતામાં નાખવા.
- જરૂરી ખાતાં અને પાકું સરવૈયું તૈયાર કરો.

P.T.O.

- 43) સિનિવા અને નકુલ એક પેઢીના 1 : 2 ના પ્રમાણમાં નફો-નુકસાન વહેંચતા ભાગીદારો છે. તા. 31-3-2023 ના રોજ તેમની પેઢીનું પાકું સરવૈયું નીચે પ્રમાણે છે :

પાકું સરવૈયું

મૂડી - દેવાં	રકમ (₹)	મિલકત - લેણાં	રકમ (₹)
મૂડી ખાતાં		પાઘડી	27,000
સિનિવા 1,00,000		જમીન-મકાન	1,50,000
નકુલ 1,50,000	2,50,000	યંત્રો	50,000
નફા-નુકસાન ખાતું	9,000	સ્ટોક	20,000
સામાન્ય અનામત	15,000	દેવાદારો	30,000
લેણદારો	25,000	લેણી હૂંડી	10,000
ઘાલખાધ અનામત	8,000	રોકડ	20,000
	3,07,000		3,07,000

ઉપરની તારીખે તેઓએ રિકીને નવા ભાગીદાર તરીકે પ્રવેશ આપ્યો. અન્ય બાબતો નીચે મુજબ નક્કી કરવામાં આવી :

- (1) દેવાદારો પર ઘાલખાધ અનામત ₹ 5,000 રાખવી.
- (2) પાઘડીનું મૂલ્યાંકન ₹ 36,000 કરવામાં આવ્યું.
- (3) જમીન-મકાનની કિંમતમાં 10% વધારો કરવો.
- (4) યંત્રોની ચોપડે કિંમત તેની બજાર કિંમત કરતાં 25% વધુ છે.
- (5) સ્ટોકની કિંમત 10% ઘટાડવી.
- (6) રિકી નવી પેઢીની ચોખ્ખી મિલકતની 50% રકમ મૂડી પેટે અને પોતાના ભાગની પાઘડી-રોકડમાં લાવશે.
- (7) સિનિવા તેના નફાના ભાગના $\frac{1}{3}$ ભાગ જ્યારે નકુલ તેના નફાના ભાગમાંથી $\frac{1}{3}$ ભાગ રિકીને આપશે.,
જરૂરી ખાતાં તૈયાર કરી નવા ભાગીદારનાં પ્રવેશ બાદનું પાકું સરવૈયું તૈયાર કરો.

- 44) માનસી, નિશિલ અને નમન 4 : 3 : 3 ના પ્રમાણમાં નફો - નુકસાન વહેંચતા પેઢીના ભાગીદારો છે. માનસી તા. 31-3-2020 ના રોજ નિવૃત્ત થાય છે. તે દિવસનું તેમનું પાકું સરવૈયું નીચે પ્રમાણે હતું -

પાકું સરવૈયું

મૂડી - દેવાં	રકમ રૂ	મિલકત - લેણાં	રકમ રૂ
મૂડી ખાતાં		પાઘડી	1,000
માનસી 8,000		જમીન-મકાન	6,000
નિશિલ 5,000		ફર્નિચર	4,000
નમન 2,000	15,000	સ્ટોક	6,600
સામાન્ય અનામત	2,000	દેવાદારો	9,000
લેણદારો	8,000	રોકડ	400
દેવી હૂંડી	2,000		
	27,000		27,000

નિવૃત્તિની શરતો નીચે મુજબ નક્કી કરવામાં આવી :

- (1) પાઘડીનું મૂલ્યાંકન રૂ 4,000 થી કરવામાં આવ્યું.
- (2) કાયમી મિલકતોની કિંમતમાં 20% વધારો કરવો.
- (3) સ્ટોક 10% વધુ કિંમતે દર્શાવેલ છે.
- (4) નવું નફા-નુકસાનનું પ્રમાણ નિશિલ અને નમન વચ્ચે 4 : 1 નક્કી કરવામાં આવ્યું.
- (5) માનસીને તેની લેણી રકમ ચૂકવી દેવી અને નવી પેઢીમાં રોકડ રૂ 1,000 રહે તે રીતે નિશિલ અને નમન જરૂરી રોકડ એવી રીતે લાવશે કે લઈ જશે કે જેથી નવી પેઢીમાં તેમની મૂડી નવા નફા-નુકસાનનાં પ્રમાણમાં રહે. જરૂરી ખાતાં અને નવી પેઢીનું પાકું સરવૈયું તૈયાર કરો.

45) આશા લિમિટેડે 80,000 ઇક્વિટી શેર શેરદીઠ રૂ 10 ના ભાવે જાહેર જનતામાં બહાર પાડ્યા.

કંપનીએ નીચે મુજબ રકમ મંગાવી હતી :

અરજી વખતે	શેરદીઠ	રૂ 4
મંજૂરી વખતે	શેરદીઠ	રૂ 3
આખરી હપ્તા વખતે	શેરદીઠ	રૂ 3

જાહેર જનતા પાસેથી કુલ 1,20,000 શેરની અરજીઓ મળી હતી. જેની કંપનીએ નીચે પ્રમાણે શેરની ફાળવણી કરી હતી :

32,000 શેર અરજદારોના પૂરેપૂરા શેર મંજૂર કર્યા.

P.T.O.

24,000 શેર અરજદારોનો એક પણ શેર મંજૂર ન કર્યો.

64,000 શેર અરજદારોના 48,000 શેર મંજૂર કર્યા.

બધી જ રકમ સમયસર મળી ગઈ હતી. ઉપરની વિગતો પરથી કંપનીના ચોપડે જરૂરી આમનોંધ પસાર કરો.

46) નીચેના વ્યવહારોની કંપનીના ચોપડામાં શેરજપ્તીને લગતી અને તે શેર ફરીથી બહાર પાડવા અંગેની આમનોંધો પસાર કરો.

(બાબત જે વગર)

(A) કંપનીએ ₹ 10 ની મૂળકિંમતના હરનિશના 500 ઇક્વિટી શેર તા. 1-3-2021 ના રોજ જપ્ત કર્યા. હરનિશે આખરી હપ્તાના શેરદીઠ ₹ 3 લેખે નાણા ભર્યા ન હતા. જપ્ત થયેલા શેર કંપનીએ શેરદીઠ ₹ 8 ના ભાવે તા. 2-4-2021 ના રોજ ફરીથી બહાર પાડ્યા હતા. જે સંજયે ખરીદા હતા.

(B) તા. 10-7-2021 ના રોજ કંપનીએ ₹ 10 ની મૂળકિંમતના અવધ પાસેના 350 ઇક્વિટી શેર, જે શેરદીઠ ₹ 3 પ્રથમ હપ્તા પેટે અને શેરદીઠ ₹ 2 બીજા અને છેલ્લા હપ્તા પેટે નહિ ભરી શકવાના કારણે જપ્ત કર્યા હતા. તા. 12-8-2021 ના રોજ જપ્ત થયેલા 350 ઇક્વિટી શેર, શેરદીઠ ₹ 7 લેખે ફરીથી બહાર પાડ્યા. જે ધર્મેશે ખરીદા હતા.

(C) તા. 14-9-2021 ના રોજ ₹ 10 ની મૂળકિંમતના ધ્રુમલ પાસેના 1200 ઇક્વિટી શેર, જે શેરદીઠ ₹ 3 લેખે છેલ્લા હપ્તા પેટેની રકમ નહિ ભરી શકવાના કારણે કંપનીએ જપ્ત કર્યા. ધ્રુમલે અરજી વખતે શેરદીઠ ₹ 4 અને મંજૂરી વખતે શેરદીઠ ₹ 8 (શેરદીઠ ₹ 5 ના પ્રીમિયમ સહિત) ભરેલા હતા. જપ્ત થયેલા શેરમાંથી તા. 16-10-2021 ના રોજ 800 ઇક્વિટી શેર કંપનીએ મિનેષને શેરદીઠ ₹ 5 ના વટાવથી આપ્યા હતા.

વિભાગ - F

■ નીચેના પ્રશ્નોનાં માંગ્યા મુજબ જવાબ આપો. દરેકના 11 ગુણ છે.

[22]

47) ધર્મ અને કર્મની ભાગીદારી પેઢીના વાર્ષિક હિસાબો નીચે પ્રમાણે છે :

ધર્મ અને કર્મની ભાગીદારી પેઢીનું તા.31-3-2023 ના રોજનું નફા-નુકસાન ખાતું

વિગત	રકમ (₹)	વિગત	રકમ (₹)
વેચેલ માલની પડતર	1,16,000	વેચાણ	1,96,000
ઓફિસ ખર્ચા	20,000	પરચૂરણ આવક	2,000
વેચાણ ખર્ચા	16,000		
નાણાકીય ખર્ચા	4,000		
પરચૂરણ ખર્ચા	4,000		
ભાગીદારોના મૂડી ખાતે (ચોખ્ખો નફો)			
ધર્મ	22,800		
કર્મ	15,200		
	38,000		
	1,98,000		1,98,000

ધર્મ અને કર્મની ભાગીદારી પેઢીનું તા.31-3-2023 ના રોજનું પાકું સરવૈયું :

મૂડી દેવાં	રકમ (₹)	મિલકત-લેણાં	રકમ (₹)
મૂડી :		બિન ચાલુ	
ધર્મ	40,000	મિલકતો :	
+ ચોખ્ખો નફો	22,800	દૃશ્ય મિલકતો :	
	62,800	સ્થિર મિલકતો	60,000
- ઉપાડ	12,000	રોકાણો	12,000
કર્મ	30,000	ચાલુ મિલકતો	
+ ચોખ્ખો નફો	15,200	(દેવાદારો સહિત)	28,000
	45,200		
- ઉપાડ	6,000		
દેવાં	8,000		
ઉપલક ખાતું	2,000		
	1,00,000		1,00,000

વાર્ષિક હિસાબો તૈયાર કર્યા પછી માલુમ પડ્યું કે,

(1) મૂડી પર 5% વ્યાજ ગણવાનું રહી ગયું છે.

- (2) સ્થિર મિલકતો પર 10% લેખે ઘસારો ગણવાનો છે.
- (3) ભાડું ₹ 200 અગાઉથી ચૂકવ્યું છે.
- (4) રોકાણો પર ₹ 400 વ્યાજ મળવાનું બાકી છે અને ઘાલખાધ અનામત ₹ 600 રાખવાનું છે.
- (5) વેચાણ ખાતાનો સરવાળો ₹ 2,000 ઓછો ગણાયો છે.
- (6) ખરીદી ₹ 800 નોંધવાની બાકી છે.

ઉપરની માહિતીના આધારે, સુધારેલા વાર્ષિક હિસાબો તૈયાર કરો.

48) તા. 31-3-2023ના રોજનું ધ્રુવા પ્લાસ્ટ લિમિટેડનું કાચું સરવૈયું નીચે મુજબ છે :

વિગતો	ઉધાર (₹)	જમા (₹)
માલસામગ્રી	55,000	
કાયમી મિલકતો - દશ્ય	4,00,000	
2,500 ઈક્વિટી શેર દરેક		
₹ 100 નો તેવા		2,50,000
વેચાણ		3,75,000
અન્ય ઉપજ		10,000
કર્મચારી લાભના ખર્ચા	65,000	
લાંબા ગાળાનાં ઉછીનાં નાણા		1,75,000
નાણાકીય પડતર	8,750	
વેપારી દેવાં		50,000
વેપારી લેણાં	20,000	
રોકડ અને બેન્ક સિલક	30,000	
ઘસારો	11,250	
વેચેલ માલની પડતર	2,00,000	
બિન ચાલુ રોકાણો	70,000	
	8,60,000	8,60,000

વધારાની માહિતી :

કરવેરાની જોગવાઈ ₹ 40,000 કરો. કંપની ધારા 2013 ના પરિશિષ્ટ III મુજબ કંપનીના વાર્ષિક હિસાબો તૈયાર કરો.